

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis Epistolæ B. Pauli Ephesios V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](#)

ebū, scit decet sanctos, aut turpitudo, aut flultiloquie, aut scurrilitas, que ad rem non pertinet: sed magis gratiarum actio. Hoc enim sciret intelligentes, quod omnis fornicator, aut immundus, aut asarus (quod est idolorum servus) non habet hereditatem in regno Christi & Dei. Nemo vos seducat in mari- bu verbis. Propter haec enim venit ira Dei in filios dissidentes. Nolite ergo esse participes eorum. Eratis enim aliquando tenebrae, nunc autem lux in Da- mno, ut filii lucis ambulate. Fructus enim lucis est in omni bonitate, & iusti- tia, & veritate.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM

Ante haec verba Paulus Ephesios fuerat hortatus, ut erga se mutuo be- nigni, misericordesque essent donates offensiones inticem, sicut & De- us in Christo illis delicta donauerat, adjiciens tandem, quod hodie contineantur, quo quasi verborum priorum causam explicat: Estote, inquit, imi- tatores Dei, puta in misericordia, in clementia, in iniuriarum dimissione, in dilectione, denique & beneficentia inimicorum, sicut filij charissimi. Haec enim virtutes Filium efficiunt Dei. Quod Salvator testatur nos admonens, quando dicit: Diligit inimicos vestros, bene facite his, qui oderunt vos, & orate pro calumniantibus vobis, ut sitis filii Patri vestri, qui in celo est, qui solem suum oriri facit super bonos & malos, & pluit super iustos & injustos. Et ambulate in dilecti- one ad perfectione progrediendo, quo sitis per dilectionem idonei animae vestram pro fratribus vestris ponere, sicut & Christus dilexit vos, qui pro vobis animam posuit. Ad hunc igitur modum, quo nos Christus, puta pure, non dilectus, gratisque amauit, diligite vos quoque proximos vestros. Ita (inquam) diligit, sicut & Christus dilexit vos, & tradidit semetipsum pro vobis oblationem & hostiam Deo in odorem suavitatis, & hoc quidem vltro fecit. Oblatus enim est, quia ipse voluit, constitutus seipsum oblationem pa- cificam inter Deum & homines, & hostiam pro peccatis nostris Deo in odo- rem suavitatis. Fuit enim haec oblatio odorifera, qua Pater delectabatur in charitate filij, pro mortitorum redemptione se immolari permittentis. Fornicatio autem & omnis, cuiuscunque sit speciei, immunditia & avaritia tam procul sit a vobis, vt ne nominetur quidem inter vos. Tantus namque vobis debet esse zelus sanctimoniorum & castitatis, ut ne luxuria a vobis nomi- netur, sicut decet sanctos: quorum non solum opera, sed etiam mores, ver- ba cogitationesque castae sunt ac pudicæ. Non nominetur, inquam, in vo- bis fornicatio, multo minus in vobis sit, pariter execratione cautele, ne sit in vobis aut turpitudo, id est, inuercundia, in honestateq; in tactibus, amplexi- bus, moribus, osculisve ostensio, vnde libido suspicari possit. Aut flultilo- quia, ineptia scilicet verborum, nullam habens sapientiam: aut scurrilitas, id est, faceriarum leuiarumq; sermonum ad risum prouocantium consuetudo, que ad rem non pertinet, quia nihil commodi, aut utilitatis in se habet, sed inanitas est sola verborum. Videsne quanto zelo hominem Christianum Paulus vult pudicè, honestè castaque omnimodis vivere? Quid castius præcipi- posset monacho: Haec tamen cuius scribit Paulus Christiano. Heu quanto bocie lasciuia, quanta loquendi petulantia, locandi libido, dum turpitu-

CC 3 dinum:

2 VI
21

dinum gloriaciones, obscenarumq; rerum historiæ coram virginib; &
pudicis passim recensentur, nimisque turpiter denudantur. Putatisne, *er-
rumpunt bonos mores colloquis mala?* Parcite quæso, ne venenum spargatis su-
mendum prolibus vestris, aut familiae vestre, imo ne vlli hominum, sed
in vobis sit, audiaturque magis gratiarum actio. Hoc enim scitote intel-
ligentes, quare à vobis tam aliena esse debet fornicatio, quod quinque
fornicator, aut immundus quoquis alio scilicet luxuriæ genere se com-
maculans, aut avarus, quod, scilicet esse avarum, est idolorum seruitus.
Deo præferens pecuniam, non habet hæreditatem in regno Christi & Del.
Nemo vos seducat inanibus verbis. Sunt qui dicunt: Si omnis fornicator,
immundus, aut avarus damnaretur pauci saluabuntur. Nihil verius. Ma-
tii enim sunt vocati pauci rediit. Alij dicunt: Si mulieribus vt non licet,
quare illas Deus creauit? quare sexum commixtioni congruum creauit?
Quare animam quoque embrioni, ex fornicatione concepto infundit? Sed
nemo vos seducat inanibus verbis. Propter hæc enim vltio Dei venit in fi-
lios disidentia, id est, qui spem nullam habent, reddentes sibi testimoniū
conscientia, quod operarij sunt iniquitatis. Nolite ergo effici particeps
eorum, nec confirmemini peccatis eorum, vt similia eis agatis, aut loqui-
mini. Eratis aliquando tenebrae, quare hæc vt faceretis non erat mirum;
nunc autem, cùm sitis lux, non ex vobis, sed in Domino, nihil tenebro-
sum appareat in vobis, sed vt filii lucis ambulate. Fructus autem lucis, quem
lux diuinæ gratiæ quasi fructum arbor generat, situs est in omni bona-
te, iustitia & veritate.

*EXEGESIS EUANGELII DOMINI
ce, III. Quadragesima, Luca XI.*

Quadragesi-
male tempus
eae institutū
sit.

Ait brof.

Lucas II.

Non absque ratione institutum est charissimi, vt hodie proponatur nobis Euægeliū, quo diabolus ex homine resortur electus mu-
to. Est enim nunc tempus pœnitentiae omnibus Christianis. Quod
licet omni tempore hoc debeat esse vita nostra, vt nunquam de peccatis no-
stris non penitentes debeamus inueniri: hoc tamen tempus quadragesima-
le præcipue nobis mater sancta Ecclesia instituit, vt si alio tempore pœni-
tere negleximus, debeamus nos vel nunc erigere contra diabolus, & ieisini-
orum, eleemosynarū, orationum, castigationumq; corporalium armis
muniti eidem abrenunciare, vniuersitatem simul cum eo & peccatis & vice
& concupiscentijs nos opprimere. Quod vt feliciter fiat hodie nobis legi-
tur Euægeliū, quo docemur per confessionē ejcere à nobis dæmonium,
armariq; domum nostram, ne ad nos redeat iterum, semel electus. Vera e-
nim pœnitentia est non solùm delicta plangere, sed etiam ea, quæ plangun-
tur, aut plangenda sunt, non iterare. Itaque Lucas hoc modo alloquitur:

Erat Iesus ejiciens dæmonium, & illud erat mutum. Et
cùm eiecisset dæmonium, locutus est mutus, & admiratz
sunt turbæ.

Haudquaquam de dæmonie est credendum, vt ipsum putas mutum, seu
cæcum, aut surdum. Neque enim organa haber aut videndi aut loquendi
sed